

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Αικατερίνη Σπυριδάκη – Βουλευτής Ν. Λασιθίου

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 4 Ιανουαρίου 2025

ΠΡΟΣ: τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Κωνσταντίνο Τσιάρα

ΘΕΜΑ: « Καταγγελίες για εκτεταμένη απάτη στα Οικολογικά Σχήματα – Παραπλάνηση και υφαρπαγή υπογραφών από τους παραγωγούς »

Κύριε Υπουργέ,

Εκατοντάδες αγρότες στο Νομό Λασιθίου βρίσκονται θύματα μιας οργανωμένης απάτης – όπως οι ίδιοι μαρτυρούν, οι συνέπειες της οποίας τους έχουν οδηγήσει σε σοβαρή οικονομική πίεση, σε μία κατά τα άλλα εορταστική περίοδο. Σύμφωνα με τις μαρτυρίες τους, η απάτη αφορά κυρίως την παρακράτηση από τους τραπεζικούς τους λογαριασμούς ποσά για εξόφληση αμοιβών και εικονικών τιμολογίων για τα Οικολογικά Σχήματα για τα οποία δεν είχαν καμία επίγνωση και ουδεμία συναίνεση. Επιπλέον, καταγγέλλουν για παραπλάνηση και την υφαρπαγή των υπογραφών τους, μεταξύ άλλων, και για την έκδοση εντολών πάγιας πληρωμής που αφορούν τις ως άνω εικονικές υπηρεσίες. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η Σητεία, όπου έχουν καταγραφεί επίσημα περισσότερες από 300 καταγγελίες για τέτοιου είδους πρακτικές.

Αναλυτικότερα, καταγγέλλεται ότι συγκεκριμένο Κέντρο Υποβολής Δηλώσεων (ΚΥΔ) που δραστηριοποιείται στο Νομό Λασιθίου – και για το οποίο εκκρεμεί εισαγγελική παραγγελία και για άλλη παρανομία οικονομικής φύσης - καταχώρισε στις αιτήσεις ΟΣΔΕ τα Οικολογικά Σχήματα χωρίς τη συναίνεση των παραγωγών-αγροτών, και μάλιστα χωρίς να τους έχει

προηγούμενως ενημερώσει. Αυτή η πρακτική έχει προκαλέσει έντονη αγανάκτηση, καθώς οι αγρότες βρέθηκαν εκτεθειμένοι οικονομικά και χωρίς καμία δυνατότητα παρέμβασης. Συγκεκριμένα, όπως διαφαίνεται από τις μαρτυρίες των παραγωγών-αγροτών εκδόθηκαν εικονικά τιμολόγια για ανύπαρκτες ποσότητες προϊόντων και υπηρεσίες που δεν παρασχέθηκαν ποτέ. Χαρακτηριστικά αναφέρονται περιπτώσεις εικονικών τιμολογίων για «Σχέδιο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης - Εφαρμογή Μηχανικής Ζιζανιοκτονίας» και «Κομποστοποίηση» με σκοπό να λάβουν επιδοτήσεις για τα Οικολογικά Σχήματα, υπηρεσίες που οι παραγωγοί ούτε ζήτησαν ούτε έλαβαν ποτέ. Επιπλέον, τα εν λόγω «επί πιστώσει» τιμολόγια τα οποία αναρτήθηκαν στο ηλεκτρονικό σύστημα της ΑΑΔΕ δεν τα αποδέχτηκαν ποτέ οι θιγόμενοι, καθώς βρέθηκαν να χρεώνονται με ποσά για προϊόντα που δεν παρέλαβαν ποτέ και για υπηρεσίες που δεν τους προσφέρθηκαν.

Όπως, μάλιστα, πληροφορούν και τα δημοσιεύματα του τοπικού έντυπου και ηλεκτρονικού τύπου, οι εν λόγω παραγωγοί-αγρότες καταγγέλλουν ότι την παραμονή των Χριστουγέννων παρακρατήθηκαν χρήματα από τους λογαριασμούς τους χωρίς την προηγούμενη ενημέρωση ή τη συναίνεσή τους. Όπως αναφέρουν, οι παρακρατήσεις αφορούσαν αμοιβές για τις άνω «εικονικές» υπηρεσίες που είτε δεν είχαν συμφωνηθεί είτε δεν τους παρασχέθηκαν ποτέ. Οι τραπεζικές αυτές κινήσεις εμφανίζονται λογιστικά ως «αμοιβές υπηρεσιών», ωστόσο, σύμφωνα με τους παραγωγούς, δεν υπήρξε ποτέ κάποια συμφωνία για το ύψος των αμοιβών ή για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών.

Συγκεκριμένα, οι παραγωγοί καταγγέλλουν ότι τα ποσά αυτά παρακρατήθηκαν μέσω πάγιων εντολών, τις οποίες ορισμένοι είχαν υπογράψει εν αγνοία τους, υπό την πίεση χρόνου και χωρίς επαρκή ενημέρωση για το περιεχόμενο και τον σκοπό των εγγράφων αυτών, και κάποιοι άλλοι μαρτυρούν πως ουδέποτε υπέγραψαν τέτοιου είδους έγγραφα. Χαρακτηριστικά, πολλοί παραγωγοί σημειώνουν ότι οι υπογραφές τους εξασφαλίστηκαν υπό συνθήκες πίεσης, δεδομένου ότι το σύστημα του ΟΠΕΚΕΠΕ άνοιξε καθυστερημένα και για περιορισμένο χρονικό διάστημα – όπως συνηθίζεται – δημιουργώντας ένα περιβάλλον βεβιασμένων αποφάσεων και χωρίς την επαρκή και απαραίτητη ενημέρωση για τη νομική συνέπεια των εν λόγω κινήσεων. Αυτή η κατάσταση και η διαχείριση του συστήματος ΟΣΔΕ δημιουργεί σοβαρές αμφιβολίες για τη διαφάνεια και τη νομιμότητα της διαδικασίας, ενώ έχει προκαλέσει έντονη αγανάκτηση και οικονομική ανασφάλεια στους θιγόμενους παραγωγούς. Πολλοί, μάλιστα, δηλώνουν ότι παραπλανήθηκαν ως προς τη φύση και τη σημασία των εγγράφων που τους ζητήθηκε να υπογράψουν, ενώ παράλληλα έχουν αιτηθεί αντίγραφα των σχετικών

εγγράφων. Παρά τα αιτήματά τους, βέβαια, δεν έχουν λάβει ακόμη τα ζητούμενα αντίγραφα και δεν έχει παρασχεθεί επαρκής αιτιολόγηση, γεγονός που ενισχύει την αίσθηση παραβίασης των δικαιωμάτων τους. Επιπλέον, και μετά από πιέσεις το εν λόγω ΚΥΔ προσκόμισε υπεύθυνες δηλώσεις προς τους παραγωγούς, με τις οποίες δεσμεύθηκε να παραδώσει αντίγραφα των εγγράφων των πάγιων εντελών πληρωμής που φέρεται να κατέχει εντός 10 ημερών και να επιστρέψει τα παρακρατηθέντα ποσά στους λογαριασμούς τους έως τις 8 Ιανουαρίου. Ωστόσο, σύμφωνα με μαρτυρίες, δεν παρέλειψε να απειλήσει τους παραγωγούς λέγοντας πως σε περίπτωση που επιστρέψει τα ποσά, ο ΟΠΕΚΕΠΕ θα ζητήσει την επιστροφή των ποσών που έχουν καταβληθεί για τα Οικολογικά Σχήματα ως αχρεωστήτως καταβληθέντα!

Ένα ακόμη σοβαρό ζήτημα που αναδεικνύεται αφορά τη διαδικασία εκτέλεσης των εν λόγω πάγιων εντολών, οι οποίες, σύμφωνα με τις καταγγελίες, κατατέθηκαν χωρίς γνήσιο υπογραφής, εγείροντας ερωτήματα για τη νομιμότητα της ενέργειας αυτής από τη συνεργαζόμενη τράπεζα. Αυτές οι πρακτικές είχαν ως αποτέλεσμα την παρακράτηση ποσών που έφτασαν έως και το 40-50% της επιδότησης, προκαλώντας σοβαρή οικονομική πίεση στους παραγωγούς και αφήνοντάς τους εκτός προϋπολογισμού. Τα ποσά αυτά αφαιρέθηκαν από τη βασική ενίσχυση, δημιουργώντας αβεβαιότητα και ανασφάλεια στον αγροτικό πληθυσμό. Επιπλέον, παρακρατήθηκαν χρήματα από ακατάσχετους λογαριασμούς που περιείχαν ποσά μικρότερα των 1.000 ευρώ, ακόμη και από επιδόματα γέννας και ταμείο ανεργίας, γεγονός που επιβαρύνει περαιτέρω την ήδη δύσκολη οικονομική κατάσταση των παραγωγών.

Η υπόθεση αυτή θέτει σοβαρά ζητήματα υπεξαίρεσης, προστασίας των προσωπικών δεδομένων των συναλλασσόμενων, καθώς και αξιοπιστίας της συνεργαζόμενης τράπεζας, η οποία εμπλέκεται στη διαδικασία εκτέλεσης των εντολών πληρωμής. Όπως χαρακτηριστικά ανέφερε ένας από τους παραγωγούς τονίζοντας το παράλογο της υπόθεσης: «Ακόμα και η Εφορία, σε περίπτωση ληξιπρόθεσμων οφειλών, δεν προβαίνει σε άμεση κατάσχεση ποσών από λογαριασμό».

Αυτή η κατάσταση ενισχύει την αίσθηση αδικίας και θέτει επιτακτική την ανάγκη για διερεύνηση και αποκατάσταση των πληγέντων παραγωγών.

Σε αυτό το σημείο, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη και η ζημία προς το Δημόσιο, καθώς τέτοιου είδους πρακτικές μειώνουν τα διαθέσιμα ποσά ενισχύσεων για τα Οικολογικά Σχήματα,

ζημιώνοντας διπλά τους πραγματικούς δικαιούχους. Παράλληλα, αυξάνεται ο κίνδυνος οι ανυποψίαστοι αγρότες να κληθούν από τον ΟΠΕΚΕΠΕ να επιστρέψουν τα ποσά αυτά ως αχρεωστήτως καταβληθέντα, σε περίπτωση ελέγχου, επιδεινώνοντας περαιτέρω την οικονομική τους κατάσταση.

Σε αυτό το σημείο, γίνεται φανερό για ακόμη μία φορά η ανεπάρκεια των ελεγκτικών μηχανισμών του ΟΠΕΚΕΠΕ, η οποία όχι μόνο δημιουργεί περιθώρια για τέτοιου είδους πρακτικές, αλλά επιδεινώνει περαιτέρω την κατάσταση. Οι έλεγχοι είναι ανεπαρκείς και μη εντατικοί, ενώ η απουσία διασταύρωσης στοιχείων με την ΑΑΔΕ στερεί τη δυνατότητα έγκαιρης ανίχνευσης των εικονικών τιμολογίων. Αυτή η σοβαρή έλλειψη ενισχύει την αίσθηση ατιμωρησίας, υπονομεύοντας τη διαφάνεια και την αξιοπιστία του συστήματος ενισχύσεων.

Η κατάσταση αυτή γίνεται ακόμη πιο ανησυχητική αν λάβει κανείς υπόψη ότι ήδη από το καλοκαίρι υπήρχαν δημοσιεύματα που ανέφεραν την εκτεταμένη πρακτική των εικονικών τιμολογίων, υποδεικνύοντας την ύπαρξη ενός οργανωμένου δικτύου συνεργασίας μεταξύ Κέντρων Υποβολής Δηλώσεων (ΚΥΔ) και εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον συγκεκριμένο τομέα. Η έλλειψη ελέγχων και η απουσία αποτρεπτικών μέτρων έχουν επιτρέψει την εξάπλωση τέτοιων πρακτικών, προκαλώντας ανεπανόρθωτη ζημία στους έντιμους παραγωγούς και υποβαθμίζοντας το κύρος του συστήματος επιδοτήσεων.

Δεδομένου ότι οι πρακτικές αυτές πλήττουν σοβαρά την αξιοπιστία του συστήματος ενισχύσεων και οδηγούν σε αδικίες εις βάρος των πραγματικών δικαιούχων,

Δεδομένου ότι οι παραγωγοί-αγρότες πλήττονται οικονομικά ανεπανόρθωτα από μία πρακτική στην οποία δεν συναίνεσαν ποτέ,

Δεδομένου ότι υπάρχει άμεση ανάγκη για διαφάνεια, ενίσχυση των ελεγκτικών μηχανισμών και προστασία των παραγωγών,

Ερωτάσθε **κε Υπουργέ,**

1. Ποια άμεσα μέτρα σκοπεύετε να λάβετε για την προστασία των παραγωγών από τις αθέμιτες πρακτικές που καταγγέλλονται;
2. Προτίθεστε να ενισχύσετε τους ελέγχους στα ΚΥΔ και να θέσετε αυστηρότερες κυρώσεις για όσους εμπλέκονται σε τέτοιου είδους πρακτικές;

3. Υπάρχει πρόβλεψη για ενίσχυση της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας των ελέγχων του ΟΠΕΚΕΠΕ, ώστε να αποτραπούν παρόμοια φαινόμενα στο μέλλον;
4. Πώς σκοπεύετε να διασφαλίσετε την αποκατάσταση των ζημιωμένων τίμιων παραγωγών και την ορθή διαχείριση των ενισχύσεων;
5. Σε ποιες ενέργειες θα προχωρήσετε για να εξασφαλιστεί η διασταύρωση στοιχείων με την ΑΑΔΕ, ώστε να εντοπίζονται εικονικά τιμολόγια έγκαιρα και αποτελεσματικά; Και γιατί μέχρι σήμερα κάτι τέτοιο έχει καταστεί αδύνατον;

Η Ερωτώσα Βουλευτής

Αικατερίνη Σπυριδάκη